

frem, derom er det, at den hele Tvist dreier sig. Jeg skal paa ingen Maade mis kjende dette, at det er væsentligt en Skjønssag og tildeels en politisk Skjønssag. Efter min Opfattelse vil selv denne lille Indrømmelse udøve en ikke ubetydelig Indflydelse. Man siger, at det er en Finger, der her gives. Jeg forstaaer det ikke: naar vi ville lade Laugene bestaae urørte i 4 Aar, saa er det ikke en Finger, men det, at vi ville lade disse Prøver bestaae i 5 Aar, det skal være, en Finger, og, naar man saa giver den, saa tager man Haanden og Armene og det Hele. Det forekommer mig dog virkelig at være suldt af Modsigelse. Det eneste Sande i dette Forhold er, at det er et Skjøn, om der skal være en kortere eller længere, en lempelig eller en mindre lempelig Overgangstilstand, og jeg vil haabe, at Forsamlingens Fleertal i Overensstemmelse med de Grundsætninger, som det næsten altid har fulgt, vil stemme for den lempelige og skaansomme Fremgangsmaade.

Indenrigsministeren: For at Sagen kan være ganske klar, maa man blot søie et lille Ord til. Det er sandt, at man er enig om den endelige Tilstand; det er sandt, at man er enig om, at der skal være en Overgangstilstand, men til den ærede Viceformands (Monrads) Forklaring af Sagen hører der et lille Tillæg, som viser Forskjellen. Det Forslag, der her foreligger, har nemlig en ganske anden Charakter end de andre Overgangsforslag. Jeg sætter ikke Forskjellen her væsentligt i Aarenes Antal, om det skal være 5 eller 10 Aar, men jeg sætter den deri, at, medens de andre Overgangsbestemmelser Charakter er den, at man i det Væsentlige vedligeholder det Bestaaende, saa er dette Forslags Overgangscharakter en ganske anden, nemlig den, at det indfører noget væsentligt Nyt. Det er Forskjellen.

Winther: Der er blevet talt Meget om de forskjellige Mangler, der skulde være ved det Endringsforslag, som er stillet af de 15 Medlemmer. Der er sagt af En, at det havde formelle Mangler, af en Anden, at det ikke havde formelle Mangler, af Nogle, at det

havde reelle Mangler, af den høitærede Minister, at det havde Mangler i Detaillen. Der som man her er enig om ifølge de ærede Forslagsstilleres Udvikling, hvad den egentlige Betydning har været af Forslaget, og det kan let blive gjort klart og komme til at staae i Rigsdagsstidenden, saa er der jo en Udvei endnu, hvorved disse Mangler kunne blive rettede, naar de dog virkelig ikke ere saa meget store, som Enhver vist vil erkjende, der har hørt, hvori Forskjellen bestod i de forskjellige Fortolkninger af Forslaget. Landstinget kan jo nemlig foretage de Forandringer, som maatte være absolut fornødne, og, naar vi her ere enige i, hvad der bør staae, saa, naar det kommer tilbage fra Landstinget, vil dette virkelig ingen Vanskelighed gjøre for Sagens endelige Afgjørelse, saa at det regner jeg for Intet. Dette er efter min Mening en Indvending, man griber, fordi den ligger saa nær forhaanden, og fordi man saaledes paa en nem Maade kommer fra Sagen, naar man har Uvillie mod Tingen selv. Det er tvøvrigt ikke min Sag at forsvare de ærede Forslagsstilleres Forslag; det have de jo tildeels selv gjort. Jeg vilde blot nævne denne Udvei, for at de, der ville give Sagen Medhold, det vil sige, gjøre denne Indrømmelse til de Begjæringer, der ere stillede, kunne trostigt stemme for Forslaget, i den Overbeviisning, at det, der bør staae, dog nok kommer til at staae deri, inden Sagen bliver færdig.

Jeg maa gjøre opmærksom paa, at, dersom mit Underandringsforslag ikke vedtages, stemmer jeg naturligtvis mod Endringsforslaget; det følger af sig selv, efter hvad jeg fra først af har udtalt. Jeg taler altsaa kun om Forslaget, ændret saaledes, som jeg har foreslaaet. Dersom det altsaa nu blev vedtaget, var det da saa forunderlig en Tilstand, der vilde komme tilveie ved en saadan Lovbestemmelse? Hvori bestod da den Tilstand? Det var jo, at der blev tilladt en Undtagelse fra Lovens Regler i de Communer, hvis Communalbestyrelser ikke vare komne til den Overbeviisning, at Lovens Regel var det Rigtige. Den ærede Ordfører har givet mig et Støttepunkt, idet han sagde, at Communalbestyrelserne bestode netop af Folk, der ikke havde sælles Interesser med Gaandværterne,